

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ

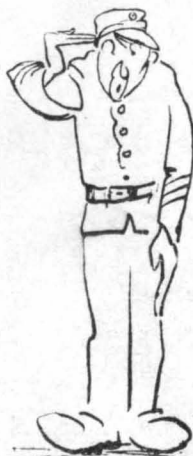
(Πρωτοχρονιάτικο διήγημα)

-Πάει και το σακκάκι;
-Πάει!

Μιά σουφραζέττα ντάμα μου τό άρπαξε!...

-Τό σακκάκι, που πάει;
Ρώτησε ό παγκέρης, χωρίς νά καταδεχτή, όποτε νά μέ κυτάξει.
-Στό έννηά, είπα μέ τή ψυχή στό στόμα.
-Τέρσο-τίρο έννηά!...
'Ο χοντρος άντίχειρ του παγκέρη, άρχισε νά σύρη ένα-ένα τά χαρτιά.
'Ενόμιζα πως τραβάει τά φύλλα...της καρδιάς μου. Καί πονούσε ή καρδιά μου καί πονούσε...
-Τό έννηά τρίτσο!
'Ήταν ή φωνή ή άναγγέλλουσα ότι έμεινα πειά όριστικός μέ...τό γιλέκο!
Είπα τό σακκάκι μου νά φεύγη καί νά άπάγεται όπωσ ό θυγατέρες των Σαβίνων... 'Η πρώτη σκέψη μου όστόσο ήταν άν όπηρε καί τίποτε άλλο έπάνω μου, γιά νά τό παίζω.

*Ένας τσαλακωμένος λοχίας μέ χαϊρέτσε μέ σεασμό!

Μου άπάντησε ψυχρός ό παγκέρης κ' άδιάφορος.

"Ερρίξα ένα θλιβερό θλέμμα άποχαιρετισμού στό σακκάκι μου, τόν προσφιλή μου σύντροφο, τόν όποιο μόλις πρό όλιγων έβδομάδων κατώρθωσα νά... έλευθερώσω άπό τό ράφι τόν κ. Σουλπούλου καί τόν έφερα μέ τόση υπερφάνεια καί έπίδειξη, μέ όση δέν φέρνει τά δάσημά του νεαρός σημαιοφόρος, νεόκοπος καί νεοφανής, άρτι της Σχολής τών Δοκίμων έξελθόν!

"Αρχισα, άπελιτισμένος νά τό θιάζω. Αυτό είχε σκαλώσει σέ κάποια κοπίτσα του όποκαμίσου, σάν νά μήν ήθελε νά θυγή, σάν έρωμένη από άποχωρίζεται από σένα γιά πάντα καί σου δίνει τούς τελευταίους της έναγκαλιμούς, έναγκαλιμούς τραγικών στιγμών, άλλα δυνάμεως αϊώνων!...

Μέ σεοβαρότητα προέδρου 'Εφετών, φορούντες μάλλιατα καί τήθενον...

μάσου, όπως του 'Απόλλωνος, που εινε στην 'Ακαδημία, ώστε νά μήν έχουν άνάγκη καί 'Απόλλωνος δευτέρου, ό όποιος, όσο καί άν ήταν πολίτης άκαδημαϊκός, δέν ήταν όμοιος της 'Ακαδημίας.

Δέν ύπήρχαν έξ έλλου τότε καί τά σημερινά μικά λουτρά.

-Κύρ Γιώργη-είπα Ι-διαιτέρως στον οικοδεσπότη, που είχε την καλωσύνη νά μάς καλέσει έκεινη τή θραυιά σ' άρχοντικό του, νά κώσουμε μαζί τή 'Βασιλόπιττα κοπιτόμενο καί ήμεις, δεόντως καί προπόντως, από τή πασοτά-κύρ Γιώργη, τού είπα Ι-διαιτέρως, δώσε μου κάτι νά ντυθώ, γιατί δέν έχω πειά νά φύγω!

'Ο οικοδεσπότης, που ήτανε άπόστρατος ταγματάρχης του πεζικού καί αγαθός άνθρωπος, όπως δάιο οι άπόστρατοι, μέ δάικρα σχεδόν στά μάτια, γιά τά χάλια μου, έτρεξε στό ντουλάπι, τό άνοιξε, μ' έκάλεσε στό παρακείμενο δωμάτιο καί μου έδωσε έναν παλιό στρατιωτικόν μανδύα, σωζόμενον εκεί από τόν καιρό που ήταν άνθυλασπιστής καί ένα πιλίκιο.

Τά έφόρεσα άμέσως καί θυγήκα στό δρόμο ταπεινός καί συντηρημένος.

Μόλις θυγήκα, καί ό φρουρών άπ' έξω χωροφύλαξ στάθηκε εις προσοχήν καί μ' έχαϊρέτσε.

Απόδωκα τόν χαϊρετισμόν...εις τόν κατώτερόν μου καί εξακολούθησα νά φεύγω.

Δέν ήξερα κί' έγώ που πήγαινα. Στη κατάσταση που ήμουνα, όποτε στον παλιό χρόνο έχωρούσα πειά, άλλα όυτε καί στον νέο ήμουνα δεκτός. Γι' αυτό άφέθηκα νά τρέχω στό σκοτάδι... Κί' έτρεχα κί' έτρεχα...

Στό δρόμο μου συνάντησα κί' άλλον χωροφύλακα σκοπό. Στάθηκε κί' αυτός εις προσοχήν καί μου έφερε τό έσάκος. Του άνταπέδωκα τόν χαϊρετισμό κί' εξακολούθησα νά τρέχω, σάν νά μέ κυνηγούσαν όλοι οι ρηγάδες καί ή ντάμες, της εοικονομιακής εκείνης προσοχής, γιά νά μου πάρουν καί ό,τι μου άπομεινε καί δ,τι μου άποκόμα θανατικό άπάνω μου...

Στό δρόμο μου τόν άτέλειωτο, νά κί' ένας τσαλακωμένος λοχίας! Ξευχτισμένος κί' αυτός καί τσως καί χαμένος σάν κί' έμέ καί τσως καί...έπιστρατευμένος σάν κί' έμένα!

Μέ έχαϊρέτσε καί αυτός μέ προσοχή καί άντιπαρηΐθε.

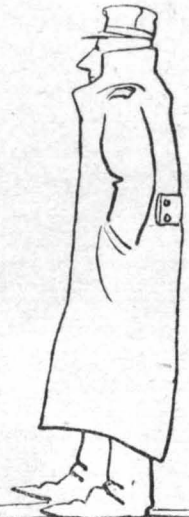
'Εγώ έτραθήκα τόν δρόμο μου. Καί καθός πήγαινα, διαλογιζόμενον πόσο μυστηριώδη δύναμιν έχει ή στρατιωτική στολή, άφοι μόλις την φορεί κανένας άρχίζει καί νά...τρέχη!...

'Επέρασαν ήμέρες αρκετές, ως νά εξαναπενέλω...στον έαυτό μου...

Νά θυλώ δηλαδή τή στρατιωτική στολή καί νά φορέσω τό κοστούμι του πολίτου. Κάποιος ράπτης καλός τών 'Αθηνών καί άρκετά Χριστιανός, ό κ. Μπίοτης, κατώρθωσε σέ λίγες ήμέρες νά μου κάμη ένα κοστούμι πρώτης τάξεως κί' έτσι έγύρισα πίσω όσα έπήρα θανατικά από τόν φίλο μου κύρ-Γιώργη, ζητήσας μάλλιατα τή δευτέρα ήμέρα της Πρωτοχρονιάς καί τά ύπόλοιπα της στολής

*Ένας τραγογής ρήγας μου τό άρπαξε!...

Τά φόρεσα άμέσως καί βγήκα στό δρόμο ταπεινός...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

"Ένας θεατής στην όπερα, συζητεί μεγαλοφώνως με τον διπλανό του.

—Τι γαϊδούρια! Λέγει ένας ηλικιωμένος κύριος, ό οποίος κάθεται στο πίσω κάθισμα.

—Γιά μένα τό λέτε αυτό; ρωτά άποτόμως ό φλύαρος γυρίζοντας πίσω του.

—"Ω! "Όχι... Τό είπα γιά τήν όρχήστρα. Κάνει τόσο θόρυβο, ώστε δέν μπορώ ν' άκούσω τί λέτε!

Μιλοῦν γιά τά δῶρα:

—Καί σάς, άγαπητή δεσποίνε, τί δῶρο σάς κάνει ό μπαμπάς σας;

—Εμένα, λέγει ή θχι και τόσο νεαρά δεσποίνε, ό μπαμπάς συνηθίζει νά μου προσφέρει σέ κάθε γιορτή τῶν γενεθλίων μου και από ένα ώραιότατο βιβλίο.

—Τότε ή βιβλιοθήκη σας θά είνε πολύ μεγάλη, δεσποίνε.

'Απαισιοδοξία:

—Μήν άποθαρρύνεσαι, φίλε μου. "Έτσι είνε ή ζωή. "Όστούο μήν ξεχνάς πώς πάντα πίσω από τά σύννεφα υπάρχει ό ήλιος. Νά έλπιζης πάντα!

—Κι' όμως σ' έναν άνθρωπο πού πνίγεται δέν θά τοῦ έλεγες ποτέ, ότι κάτω από τήν θάλασσα υπάρχει γή.

Σωτηρία!

'Ο παντρεμένος κύριος.—Γιατί σέ απέλυσε ό τελευταίος κύριός σου;

'Ο σωφέρι.—Γιατί κύτταξα τήν κυρία...κι' έτσι έγινε ατία νά χωρίσουν!

'Ο παντρεμένος κύριος.—Χμ!... Τότε μπορώ με νά δοκιμάσουμε!

Στό ζαχαροπλαστέρι:

'Ο κ. καθηγητής.—Μέ συγχωρείτε, καλέ μου κύριε...!Άλλά θά μείνετε πολλήν ώρα έδῶ;

'Ο πελάτης.—Και τί σάς νοιάζει;

'Ο κ. καθηγητής.—Μέ συγχωρείτε, κύριε... Δέν είμαι άδιάκριτος. Άλλά, ξέρετε, πρέπει νά φύγω και...και... κάθεσοθε πάνω στό καπέλλο μου!

Μιλοῦν δυό νεόπλουτοι:

—"Έλα, λοιπόν, τό θράδυ νά δειπήσουμε σπίτι;

—Δέν θά μπορέσω. Θά πάω νά δω τόν Γουλιέλμο Τέλλο.

—Δέν πειράζει. Πάρ' τον κι' αυτόν κι' έλάτε μαζί. Τό φαί είνε άρκετό.

καθώς και τά εξαρτήματα, ώστε νά δύναμαι νά θγαίνω στά μαγαζιά τής γειτονιάς ώς τέλειος άνθυπακοπιστής, χωρίς νά προσκρούω ούτε στούς κανονισμούς, ούτε στήν περιέργεια τοῦ κόμου!

—Και σ' άνωτέρα! μου είπε ό διπλανός ό καφετζής, όταν με είδε με τή στρατιωτική στολή νά μπαίνω στό μαγαζί του τήν επομένη τής Πρωτοχρονιάς, άρειμάνιος και στριμφομύσταξ, όπως άρμόζει εις ένα εῦ ήγμένον και στρατιωτικῶς μορφωμένον άνθυπαπιστήν, γιά νά πιδῶ τόν καθερπαίνω καφέ μου.

—Και στρατηγός! μου εὐχήθηκε και ό λουστρος τής γωνιάς, σάν έπήγα νά θερνικώσω τίς άρθύλλες μου!

—Και στή Πόλι! μου εὐχήθηκε, καμαρώνόντάς με ή σπιτονοικοκυρά μου!

—"Ε, τί συμβαίνει; μου είπε και ό άντικρυδός άπόστρατος. Μήπως θά έχουμε και πάλιν γεγονότα;

—Ξέρω κι' έγώ!

—"Ό,τι κι' άν είνε, ό Θεός μαζί σας!..

'Εμάζεψα όλες τίς εὐχές και φρόντιζα νά άποσύρωμαι ένωρίτερον στό σπίτι μου...

Πέρασαν χρόνια από τότε... "Ηρθαν και παρήθλον Πρωτοχρονιές διάφορες, φέρουσαι γεγονότα καλά ή άσχημα και μάτσα από άναμνήσεις.

'Άλλά τή Πατοχρονιά εκείνη τής οίκογενειακής προσκλήσεως τοῦ κύρ-Γιώργη, τή θυμώμαι πάντοτε με κάποιο φόβο. Κι' από τότε, δασάκις έρχεται νέα πρώτη τοῦ έτους, άποφεύγω, όσο μπορώ, τό χαρτοπαίγνιο, γιά νά μήν εισέλθω και πάλιν στό... στρατιωτικό στάδιο!..

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο,ΤΙ ΨΑΡΕΥΟΥΜΕ

ΜΙΑ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ

Σ' άλλη σελίδα δημοσιεύουμε ένα διήγημα τοῦ άρχηγού τῶν Προοδευτικῶν κ. Γεωργ. Καραντάρη. Άλλά δέν έγραψε μόνον ό κ. Καραντάρης, όταν ήταν νέος. "Όλοι οί "Έλληνες, πούς λίγο, πούς πολύ... έκακοποιόσαν και κακοποιούν τās άτυχείς Μούσες. Και ίβού, επί πλέον, μερικά ποιήματα έβγαζονταν "Έλληνες: τοῦ πολιτευτοῦ Πειραιῶς κ. Γεωργ. Σακαμιά, άφαιρούμενο μάτσα εις άδραν παρόμοιον, τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου, όταν και στίχους έποίησε, τοῦ άειμνήστου Ι. Τσιριμώκου και τοῦ κ. Παύλου Νιρβάνου. Προσεχός και τοῦ κ. Βενιζέλου και τοῦ κ. Παπαναστασίου και τοῦ κ. Γ. Πάπ και άλλων και άλλων. θά σάς σερβίρουμε ποιητικά...άριστουργήματα. "Άξιζει λοιπόν ή δέν άξιζει τό "Εμποκέτο τής λατρείας σας; Τόν λόγον έχει ήδη ό κ. Γ. Σακαμιάς:

ΒΡΑΔΥΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σ τήν Θ Φ

Θυμάσαι τή θραυδά πού τραγουδοῦσες
Τή Λέλα: σάν άδρόνι κελαδοῦσες,
'Η νύχτα στολισή από καθε χάρη,
'Απ' τή θαεεία γαλήνη, άπ' τό φεγγάρι.
Παράπονα λές κ' είχε, ότι τραγουδοῦδι
Δέν έψελνε τά μαγικά τής κάλλη,
Άφηνε έσύ, μεγαχρονιδ άγγελουδοῦδι,
Τά Χερουθεϊμ τής νύχτας είχες ψάλε.

'Η σιγαλιά τής νύχτας πιδ θαθότερη
'Απλώθηκε τριγύρω: κάθε άκτίνα
Τοῦ φεγγαριού έχοθη πιδ γλυκύτερη,
Και τοῦ νετροῦ τά φύλλα ως κ' εκείνα
Σά ν' άκούγαν τόν ύμνο τόν δικό σου
Δέν σάλευαν τά μάγευε ό σκοπός σου.

Παράλυτη ή ψυχή μου είχε άπομείνει!
Θαρρείς πουλάκι αϊθέρου είχε γίνει
Κι' όλόχαρο πετούσε εις μυροβόλους
Κόσμου όνειρευτός και φεγγοβόλους,
Πετούσε, ναί, σέ άγέρα έλλου κόσμου,
Και ως έπαψες νά κελαδής, δ φῶς μου,
Θυμάσαι, τής νυκτός τήν ηουχία,
Καμιά δέν γλυκοτάραξε λαλιά,
Κι' άκούγονταν μονάχα, δ εὐτυχία,
Τ' άμέτρητα πιδ έδίναμε φιλιά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΚΑΜΙΑΣ

ΕΛΑ

'Έλα και τά χρυσάνθεμα έσένα καρτεροῦνε,
Κ' ή μωρωμένες καλαμιές γιά σένα, φῶς μου, άθουθε.
'Έλα, ή εσση ή "Άγοράμπελη πού στις πλαγιές ροδίζει
γιά σένα, ξαυθογάλανη, γιά σένα λαχαρίζεις.
'Έλα. Στό δάσος τά πουλιά γιά σένα κελαιδοῦνε,
Και με γλυκά λαλήματα, εσση μου σέ καλοῦνε,
Μόνον ή καρδιά μου δέν μιλεί, μονάχη αὐτή σοπαίνει.
Και με λαχτάρα και καμῶ έσένα περιμένει.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Τής πρώιας τό άστρον όπόταν
Τās χρυσές του άκτίνας σκορπίζει.
Και τό πᾶν εκ τοῦ ύπνου εγειρεί
Και στό πᾶν ζῶην νέαν χαρίζει.

"Ω! Θαυμάζω τήν τόσην του λάμπιν,
Τῶν τοσοῦτῶ λαμπρῶν του άκτίων
Κ' εὐλογῶ τήν σοφίαν τοῦ Πλάστου
Προσευχῆν εις Αὐτόν άποτεινών.

'Η σκιά τής Σελήνης όπόταν
Τῶν όρέων νά θαίνη άρχίζει
Και εκείνη μ' άπαύγαμα λάμπιν
Πεδιάδας, θουνά χρωματίζει.

"Ω! και τότε και τότε θαυμάζω
Και πρὸς τ' άνω ὕψων τήν ψυχῆν,
Εὐλογῶ τόν σοφόν Ποιτῆν μας,
'Αποτεινών σ' Αὐτόν προσευχῆν.

Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΘΕΟΣ

"Άνθρωπε εις τās εκτάσεις τοῦ άπειρου άνεύζων,
Και τόν νοῦν σου εις όνειρον θείας πλάνας θαυκαλῶν,
Ποῖον θεωρεῖς;—Κι' όπóταν εις τήν φύσιν άνεύζεις,
Κι' όταν θλέπων τās εκτάσεις τ' οὐρανοῦ, μακρόνυ δακρύζεις;—
Πανταχοῦ, θηγτέ, τί θλέπεις;—σῆδν άστέρον τήν κοίταν;—
—Εις αὐτήν τήν ποικιλίαν, εις αὐτήν τήν άρμονίαν τοῦ Δημιουργοῦ
(γιάυ θαυμάζω,
Πανταχοῦ έγώ τήν χείρα και πλανώμενος ρεμβάζω.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (Παύλος Νιρβάνος)